

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Іврилук С. В.

Протокол № 4 від

2018 р.

[Handwritten signature]

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ
ОРГАНІЗАТОРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Підготовки Магістра
Спеціальності 012 Дошкільна освіта
Освітньої програми (спеціалізації)
Дошкільна освіта

Луцьк – 2018

Програма навчальної дисципліни «Професійно-комунікативна компетентність організатора дошкільної освіти» підготовки магістра, галузь знань 01 Освіта, спеціальність 012 «Дошкільна освіта», освітня програма Дошкільна освіта

"5" 11.02, 2018 р. – 15 с.

Розробники: Заремба Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензент: Пріма Р.М., доктор педагогічних наук, професор

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки протокол № 7 від 20.12.2017 р.

Завідувач кафедри: (Смолюк І.О.)
(прізвище, ініціали) (підпис)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією педагогічного інституту

протокол № 5 від 11.01. 2018р.

Голова науково-методичної комісії педагогічного інституту (Антошов В.З.)
(прізвище, ініціали) (підпис)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 5 від 11.02, 2018 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта 012 Дошкільна освіта Освітньої програми (спеціалізації) 012 Дошкільна освіта	Нормативна/Вибіркова
Кількість годин/кредитів 135/4,5		Рік навчання 5
		Семестр 10
		Лекції 22 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 22 год.
		Лабораторні немає
		Індивідуальні немає
	Самостійна робота 81 год.	
	Консультації 10 год.	
	Форма контролю: залік	

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта 012 Дошкільна освіта Освітньої програми (спеціалізації) 012 Дошкільна освіта	Нормативна/Вибіркова
Кількість годин/кредитів 135/4,5		Рік навчання 6
		Семестр 12
		Лекції 8 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 8 год.
		Лабораторні немає
		Індивідуальні немає
	Самостійна робота 101 год.	
	Консультації 18 год.	
	Форма контролю: залік	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Вивчення навчальної дисципліни передбачає: ознайомлення студентів із сутністю базових понять «комунікативна компетентність», професійно-комунікативна компетентність як категорій компетентнісного підходу, деталізацію змісту і структури, складових професійно-комунікативної компетентності, ознайомлення із педагогічними засобами формування професійно-комунікативної компетентності, обґрунтування педагогічних умов формування професійно-комунікативної компетентності майбутнього організатора дошкільної освіти; вдосконалення необхідних знань і вмінь у галузі педагогічної діяльності.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:
теоретико-методичні основи професійно-комунікативної компетентності майбутніх організаторів дошкільної освіти, система норм та цінностей професійної комунікації, ефективна комунікаційна взаємодія, у тому числі засобами інформаційних технологій, моделювання педагогічно доцільного розв'язання комунікативних ситуаційних задач, аналіз введеної діяльності з погляду її педагогічної доцільності, застосування складових педагогічної техніки та технології у професійній діяльності.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 3

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Професійно-комунікативна компетентність як категорія компетентнісного підходу					
Тема 1. Ділове, професійне спілкування та комунікації	10	2	2	5	1
Тема 2. Комунікативні бар'єри, їх види й способи подолання	10	2	2	5	1
Тема 3. Комунікативна компетентність як категорія компетентнісного підходу	15	2	2	10	1
Тема 4. Педагогічні засади формування професійно-комунікативної компетентності організатора дошкільної освіти	24	4	4	15	1
Тема 5. Комунікативна компетентність у структурі професійної компетентності	24	4	4	15	1
Контрольна модульна робота					
Разом за модулем 1	83	14	14	50	6
Змістовий модуль 2. Технологія формування професійно-комунікативної компетентності організатора дошкільної освіти					
Тема 6. Комунікативні ситуаційні задачі як засіб формування професійно-комунікативної компетентності організатора дошкільної освіти	25	4	4	15	2
Тема 7. Технологія конструювання і розв'язування комунікативних ситуаційних задач	27	4	4	16	3

Контрольна модульна робота					
Разом за модулем 2	52	8	8	31	5
Всього годин:	135	22	22	81	10

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Професійно-комунікативна компетентність як категорія компетентнісного підходу					
Тема 1. Ділове, професійне спілкування та комунікації. Комунікативні бар'єри, їх види й способи подолання	14	1	1	10	2
Тема 2. Комунікативна компетентність як категорія компетентнісного підходу	14	1	1	10	2
Тема 3. Педагогічні засади формування професійно-комунікативної компетентності організатора дошкільної освіти	15	1	1	11	2
Тема 4. Комунікативна компетентність у структурі професійної компетентності	14	1	1	10	2
Контрольна модульна робота					
Разом за модулем 1	57	4	4	41	8
Змістовий модуль 2. Технології формування професійно-комунікативної компетентності організатора дошкільної освіти					
Тема 5. Комунікативні ситуаційні задачі як засіб формування професійно-комунікативної компетентності організатора дошкільної освіти	39	2	2	30	5
Тема 6. Технології конструювання і розв'язування комунікативних ситуаційних задач	39	2	2	30	5
Контрольна модульна робота					
Разом за модулем 2	78	4	4	60	10
Всього годин:	135	8	8	101	18

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 5

№	Тема	Кількість годин
1.	Надайте характеристику процесу спілкування як комунікативної діяльності	3
2.	Охарактеризуйте 15 актів спілкування	3
3.	Визначте та опрацюйте категоріальний зміст професійної компетентності	3
4.	Розгляньте різні підходи до класифікації професійно-комунікативної компетентності	3
5.	Охарактеризуйте лінгвістичний компонент комунікативної компетентності	3
6.	Охарактеризуйте когнітивний компонент комунікативної компетентності	3
7.	Охарактеризуйте прагматичний компонент комунікативної компетентності	3
8.	Охарактеризуйте предметний компонент комунікативної компетентності	3
9.	Охарактеризуйте емоційно-оцінний компонент комунікативної компетентності	3
10.	Охарактеризуйте технічний, або поведінковий компонент комунікативної компетентності	3
11.	Проаналізуйте наслідки західних науковців на природу комунікативної компетентності	3
12.	Розкрийте сутність рефлексивного етапу комунікації	3
13.	Визначте педагогічні умови формування професійно-комунікативної компетентності	3
14.	Розкрийте сутність та зміст комунікації в мережі Інтернет	3
15.	Розгляньте педагогічне спілкування як процес розв'язання комунікативних завдань	3
16.	Розробіть модель професійно-комунікативної компетентності майбутнього організатора дошкільної освіти	7
17.	Дослідіть засоби психологічного впливу на співрозмовника в ході комунікації	3
18.	Охарактеризуйте комп'ютерну комунікацію як уміння сприймати й передавати інформацію за допомогою мережі Internet	3
19.	Дослідіть комунікативну установку як програму поведінки особистості у процесі спілкування	3
20.	Складіть збірку комунікативних ситуаційних задач	20
	Всього годин:	81

Таблиця 6.

№	Тема	Кількість годин
1.	Надайте характеристику процесу спілкування як комунікативної діяльності	5
2.	Охарактеризуйте 15 актів спілкування	5
3.	Визначте та опрацюйте категоріальний зміст професійної компетентності	5
4.	Розгляньте різні підходи до класифікації професійно-комунікативної компетентності	10
5.	Охарактеризуйте лінгвістичний компонент комунікативної компетентності	5
6.	Охарактеризуйте когнітивний компонент комунікативної компетентності	5
7.	Охарактеризуйте прагматичний компонент комунікативної компетентності	5
8.	Охарактеризуйте предметний компонент комунікативної компетентності	5
9.	Охарактеризуйте емоційно-оцінний компонент комунікативної компетентності	5
10.	Охарактеризуйте технічний, або поведінковий компонент комунікативної компетентності	5
11.	Проаналізуйте погляди західних науковців на природу комунікативної компетентності	5
12.	Розкрийте сутність рефлексивного етапу комунікації	2,5
13.	Визначте педагогічні умови формування професійно-комунікативної компетентності	5
14.	Розкрийте сутність та зміст комунікації в мережі Інтернет	5
15.	Розгляньте педагогічне спілкування як процес розв'язання комунікативних завдань	2,5
16.	Розробіть модель професійно-комунікативної компетентності майбутнього організатора дошкільної освіти	5
17.	Дослідіть засоби перекладового пильну на співрозмовника в ході комунікації	5
18.	Охарактеризуйте комп'ютеризу комунікацію як уміння сприймати й передавати інформацію за допомогою мережі Internet	2,5
19.	Дослідіть комунікативну установку як програму поведінки особистості у процесі спілкування	2,5
20.	Складіть збірку комунікативних ситуаційних задач	11
	Всього годин:	101

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень студентів є структурні компоненти їх навчальної діяльності, зокрема: змістовий компонент (знання про об'єкт вивчення; повнота, правильність, логічність, усвідомленість, вербалізація, застосування знань; операційно-організаційний компонент (дії та способи дій – предметні, розумові, загальнонавчальні).

комунікативні); емоційно-мотиваційний компонент (ставлення до навчання); характер, сила, дієвість і стабільність даного компоненту.

В процесі оцінювання *знань* студентів враховується обсяг інформації, оперування поняттями, категоріями, фактами, ступінь їх розуміння, здатність до систематизації та узагальнення. В процесі оцінювання *навичок* студентів враховуються: наявність практичних навичок у галузі навчальної дисципліни, що сприяють успішному опануванню професійної діяльності; якість, швидкість, стійкість, точність їх виконання в різноманітних умовах, зокрема й екстремальних. В процесі оцінювання *вмінь* враховуються: наявність конкретних професійно-комунікативних умінь, їхня глибина, стійкість і гнучкість; ступінь опанування основними прийомами професійно-комунікативної діяльності та їх творче застосування під час розв'язання нестандартних завдань у різноманітних ситуаціях майбутньої професійної діяльності; здатність моделювати професійно-комунікативні дії; зміст самооцінювання результатів власних дій, характер зіставлення отриманих результатів з основною метою діяльності; наявність помилок, їхня кількість і характер; ступінь впливу на остаточний результат діяльності; ступінь ефективності та якості виконаних дій тощо.

Форма проведення МКР – письмова робота.

Таблиця 7.

Поточний контроль (max = 40 балів)							Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1							Модуль 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2		МКР 1	МКР 2	100
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7			
2.5	2.5	3	6	6	10	10	30	30	

Таблиця 8ю

Поточний контроль (max = 40 балів)							Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1							Модуль 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2		МКР 1	МКР 2	100
T 1	T 2	T 3	T 4	T 6	T 7				
5	5	5	5	10	10	30	30		

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 - 74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрущенко В.П. Основні тенденції розвитку вищої освіти України на рубежі століть: спроба прогностичного аналізу / В.П. Андрущенко // *Вища освіта України*. – 2001. – №1. – С.11-17.
2. Асадчих В.Ю. Управление процессом формирования коммуникативной компетентности старшеклассников: автореф. дисс. на соискание уч. ст. канд. пед. наук: спец. 13.00.01. «Общая педагогика, история педагогики и образования» / В.Ю. Асадчих. – Курск, 2009. – 23с.
3. Афанасьева Н.А. Роль ситуативных задач в процессе обучения студентов высшей школы / Н.А. Афанасьева // *Вестник БГУ им. ак. И.Г. Петронского*. [Общая педагогика. Профессиональная педагогика. Психология. Частные методики]. – Брянск: РИО БГУ, 2010. – №1. – 206 с. – С. 38-40.
4. Байденко В. Компетенции в профессиональном образовании (к освоению компетентностного подхода) // *Высшее образование в России*. – 2004. – № 11. – С. 3–13
5. Балл Г.А. Теория учебных задач: психолого-педагогический аспект / Г.А. Балл. – М.: Педагогика, 1990. – 184 с.
6. Баркасі В.В. Формування професійної компетентності в майбутніх учителів іноземних мов: дис. на здоб. наук. ст. канд. пед. наук: 13.00.04 / Вікторія Володимирівна Баркасі. – Одеса, 2004. – 252 с.
7. Башевич Ф.С. Нариси з комунікативної лінгвістики: [монографія]. Ф.С. Башевич. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 281 с.
8. Бірюк Л.Я. Комунікативна компетентність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і технології (на матеріалі методики викладання російської мови): [монографія] / Л.Я. Бірюк. – К.: Глухів: РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка, 2009. – 317
9. Блум Б. Таксономія Блума. [Електронний ресурс]
10. Бобненко О. М. Теоретичні підходи к проблеме ключевых компетенций: дисс. канд. пед. наук: 13.00.08 / Олеся Михайлівна Бобненко. – Катань, 2005. – 186 с.
11. Богуш А.М. Теоретичні й методологічні засади формування мовленнєвої компетенції дошкільника / А.М. Богуш // *Педагогіка і психологія*. – 2000. – № 1. – С. 5-10.
12. Бодалева А.А. Личность и общение / А.А. Бодалева. – М.: Международная педагогическая

- академія. 1995. – 328 с.
13. Боровець О.В. Комунікативна компетентність як умова ефективної професійної діяльності учителя початкової школи / О.В. Боровець // Педагогічні науки: зб. наук. пр. Херсон: Айлант, 2011. – Вип. 58. – Ч.1. – С. 203-208.
 14. Буртова Н.Б. Коммуникативная компетентность личности и социально-психологические факторы ее развития (на примере студентов – будущих педагогов-психологов): дис. канд. психол. наук: 19.00.07 / Наталья Борисовна Буртова. – Томск, 2004. – 176 с.
 15. Василевич А.П. Проблемы измерения языковой компетенции / А.П. Василевич // Лингвистические основы преподавания языка. – М.: Наука, 1983. – С. 113-137.
 16. Волченко О.М. Формування комунікативної компетенції майбутніх учителів іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / О.М. Волченко. – Житомир, 2006. – 19 с.
 17. Галузевий Стандарт Вищої Освіти. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 6.010100: Початкове навчання. Напрямок підготовки 0101: педагогічна освіта. Кваліфікація 3310: вчитель початкової школи. [Чинний від 2006.10.06]. – К.: Видання офіційне МОНУ, 2006. – 138с. (Національний стандарт України).
 18. Гез Н.И. Формирование коммуникативной компетенции как объект зарубежных методических исследований / Н.И. Гез // Иностранные языки в школе. – 1985. – № 2. – С. 17-24.
 19. Гимпель Н.Л. Формирование коммуникативной компетентности учителя средствами социально-психологического тренинга: дисс. на соиск.уч. ст. канд. пед. наук: 13.00.08 / Наталья Львовна Гимпель. – Калининград, 2003. – 238 с.
 20. Глузман Н.А. Методико-математична компетентність майбутніх учителів початкових класів: [монографія] / Н.А. Глузман. – К.: ВПЦА ШКОЛА XXI, 2010. – 247 с.
 21. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: [Методологічні поради молодим науковцям] / С.У. Гончаренко. – Київ – Вінниця: ГОВ фірма «Підсер», 2010. – 308 с.
 22. Грищенко Т.В. Роль коммуникативной компетентности в формировании общей профессиональной компетентности будущих специалистов технического профиля / Т.В. Грищенко // Вісник СевДТУ.: зб. наук. пр. — Севастополь: Вид-во СевДТУ, 2009. – Вип. 96: Педагогіка. – С. 159-163.
 23. Грітченко Г.Я. Формування професійно-мовного стилю спілкування майбутнього вчителя початкової школи: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Гетяна Яківна Грітченко. – Умань, 2012. – 261 с.
 24. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття): затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.93 № 896. – К.: Радуга, 1994. – 61 с.
 25. Дубаков А.В. Формирование коммуникативной компетентности студентов педагога посредством ситуативных задач: автореф. дисс. на соискание уч. ст. канд. пед. наук: спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / А.В. Дубаков. – Магнитогорск, 2009. – 24 с.
 26. Дубасенюк О.А. Інноваційні навчальні технології – основа модернізації університетської освіти / О.А. Дубасенюк // Освітні інноваційні технології у процесі викладання навчальних дисциплін: зб. наук.-метод. праць / За ред. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2004. – С. 3-14.
 27. Емельянов Ю.Н. Активное социально-психологическое обучение / Ю.Н. Емельянов. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1985. – 168 с.
 28. Енциклопедія освіти | гол. ред. В.Г. Кремень.]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
 29. Ермаков Д.С. Учитель школьников разрешать проблемы / Д.С. Ермаков // Педагогіка. – 2005. – №10. – С.33-38.

30. Ерьомина В.М. Формирование коммуникативной компетенции будущего учителя в контексте поликультурного образования: на примере изучения иностранных языков: дисс. на соиск. уч. ст. канд. пед. наук: 13.00.08 / Виктория Михайловна Ерьомина. – Чита, 2005. – 230 с.
31. Жуков Ю.М. Диагностика и развитие компетентности в общении / Ю.М. Жуков, Л.А. Петровская, П.В. Растяпников. – М., 1990. – 104 с.
32. Жуков Ю.М. Проблема диагностики социально-перцептивной компетентности / Ю.М. Жуков, Л.А. Петровская // Активные методы обучения педагогическому общению и его оптимизации. – М., 1987. – 98 с.
33. Жумаева Л.А. Теоретические основы иноязычной профессиональной коммуникативной компетенции специалиста культуры / Л.А. Жумаева. – М.: МГУКИ, 2001. – 224 с.
34. Заброцкий М.М. Коммуникативна компетентність учителя: сутність і шляхи формування / М.М. Заброцкий, С.Д. Махенченко. – Київ – Житомир: Волинь, 2000. – 112 с.
35. Заброцкий М.М. Топографія комунікативної компетентності педагога / М.М. Заброцкий // Актуальні проблеми психології. – 2001. – Т. 7. – С. 272-276.
36. Завириченко Н.Б. Особенности развития коммуникативной компетентности майбутнього практичного психолога системи освіти: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. психол. наук.: спец. 19.00.07 «Педагогічна та вихова психологія» / Н.Б. Завириченко. – К., 2003. – С. 10.
37. Звягинцев В.И. Развитие коммуникативной компетенции в деятельности политехновлада: дис. на соискание научн. степени канд. психол. наук: спец. 19.00.13 / Василий Иванович Звягинцев. – Тамбов, 2006. – 195 с.
38. Зимняя И.А. Ключевые компетентности как результативная целевая основа компетентностного подхода в образовании / И.А. Зимняя. – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов. – 2004. – 30 с.
39. Зимняя И.А. Педагогическое общение как процесс решения коммуникативных задач / И.А. Зимняя, В.А. Малахова, Т.С. Путиловская, Л.А. Харасен. – Психолого-педагогические проблемы взаимодействия учителя и учащихся / Под ред. А.А. Бодяева и В.Я. Ляудес. – М.: НИИ ОП АНН СССР, 1980. – С. 53-65.
40. Изаренков Д.И. Базисные составляющие коммуникативной компетенции и их формирование на продвинутом этапе обучения студентов-нефилологов / Д.И. Изаренков // Рус. яз. за рубежом. – 1990. – № 4. – С. 54-60.
41. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении: [книга для учителя] / В.А. Кан-Калик. – М.: Просвещение, 1987. – 190 с.
42. Касярум К.В. Формування комунікативної компетенції магистрантів педагогічних спеціальностей у процесі фахової підготовки: дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 / Катерина Володимирівна Касярум. – Черкаси, 2011. – 282 с.
43. Коваль Л.В. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи: компетентісно-орієнтований змір / Л.В. Коваль // Вісник освіти України. – 2013. – №1. – С. 82-87.
44. Коммуникативная компетентность. Стратегии, тактики, виды общения. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pro-psychology.ru/socialno-psychologicheskoe-fenomeny/13-komunikativnaya-kompetentnost-strategii-taktiki.html>
45. Коренева А.В. Коммуникативно-ситуативные задачи как средство обучения речевой деятельности: [монография] / А.В. Коренева // Мурманск: МОИШКРО, 2005. – 118 с.
46. Кудашкина О.В. Коммуникативная компетентность как составная часть содержания образования [Текст] / Кудашкина О.В. // Известия Российского государственного педагогического университета им. А.И. Герцена. – СПб., 2008. – №35 (76). – С. 148-150.

47. Кузьмина Н.В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения / Н.В. Кузьмина. – М.: Высш. шк., 1990. – 119 с.
48. Кузьмінський А.І. Педагогіка: [підручник] / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омельніченко. – 3-тє вид., випр. – К.: Знання-Прес, 2008. – 447 с.
49. Куницина В.Н. Межличностное общение. [учебник для вузов] / В.Н. Куницина, Н.В. Карпова, В.М. Погольша. – СПб., 2001. – 544 с.
50. Курянд З.Н. Професійна усталеність учителя – основа його професійної майстерності / З.Н. Курянд. – Одеса, 1995. – 150 с.
51. Ломов Б.Ф. Общение как проблема общей психологии // Методологические проблемы социальной психологии / Б.Ф. Ломов / под ред. Е.В. Шороховой. – М.: Наука, 1975. – С. 124–135.
52. Леонтьев А.А. Психология общения / А.А. Леонтьев. – М.: Смысл, 1997. – 365 с.
53. Леонтьев А.А. Деятельность, Сознание, Личность / А.А. Леонтьев. – М.: Педагогика, 1975. – 304 с.
54. Леонтьев А.А. Педагогическое общение / А.А. Леонтьев. – М.: Знание, 1979. – 47 с.
55. Лисина М.И. Общение, личность и психика ребенка / М.И. Лисина. – М.: Институт практической психологии, Воронеж: НИО МОДЭК, 1997. – 384 с.
56. Локшина О.І. Зміст шкільної освіти в країнах Східноєвропейського Союзу: теорія і практика (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.); [монографія] / О.І. Локшина. – К.: Богданова А.М., 2009. – 404 с.
57. Маркова А.К. Психология профессионализма / А.К. Маркова. – М.: Международный гуманитарный фонд «Знание», 1996. – 312 с.
58. Маткаримова Д.Ш. Технологии конструирования ситуационных задач в содержании практического обучения [Текст] / Д.Ш. Маткаримова // Молодой ученый. 2012. №4. С.434-437.
59. Мижериков В.А. Введение в педагогическую профессию: [учебное пособие для студентов педагогических учебных заведений] / В.А. Мижериков, М.Н. Ермоленко. – М., 1999. – 72 с.
60. Мищенко А.И. Педагогическая деятельность как способ реализации учительской профессии / А.И. Мищенко // Хрестоматия по педагогике: [уч. пособие для уч-ся пед. ун-в, инст-в и колледжей]: В 2ч. [2 изд., дополненное и переработанное] / Сост. Морозова О.И.-Б.; БГПУ, 1999. – Ч.1. – С.16-21.
61. Міщук І.М. Формування готовності майбутніх учителів гуманітарного профілю до педагогічної комунікації: дис. на здоб. наук. ст. канд. пед. наук: 13.00.04 / Інна Михайлівна Міщук. – Черкаси, 2010. – 255 с.
62. Мрякина Ю.В. Формирование и развитие коммуникативных способностей студентов в процессе дифференцированного обучения: дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Юлия Валериевна Мрякина. – Самара: Ин-т развития личности РАО, 1998. – 133 с.
63. Назаренко В.О. Психологічні умови розвитку комунікативної компетентності керівників Державної прикордонної служби: дис. ... канд. псих. наук: 19.00.09 / Віктор Олександрович Назаренко. – Хмельницьк, 2007. – 234 с.
64. Національна доктрина розвитку освіти України в ХХІ столітті. – К.: Шкільний світ, 2001. – 23с. (Нормативні документи МОН України. Доктрина).
65. Нестерова И.Н. Формирование коммуникативной компетентности у студентов педвуза средством решения ситуативных коммуникативных педагогических задач: дисс. на соиск. уч. ст. канд. псих. наук: 19.00.07 / Ирина Николаевна Нестерова. – Санкт-Петербург, 2007. – 169 с.
66. Нормативно-методичні положення по розробці освітньо-кваліфікаційної характеристики вищого навчального закладу // Законодавчі та нормативні акти про освіту в Україні /

- [упор. В.Г. Небабни]. – К., 2000. – Т.11. – С. 271-320. (Нормативні документи МОН України. Положення).
67. Овчарук О.В. Развитие компетентностного подхода: стратегические ориентиры международной общности / О.В. Овчарук // Компетентностный подход в современной школе: мировой опыт и украинские перспективы: [кол. монография / под заг. ред. О.В. Овчарук]. – К.: «К.І.С.», 2004. – 112 с. (Библиотека в образовательной политике).
 68. Олешков М.Ю. Дидактическая коммуникативная ситуация: проблема моделирования / М.Ю. Олешков // Мир образования – образование в мире. – 2008. – № 1. – С. 182-194.
 69. Онопріснко О.В. Категоріальний зміст професійної компетентності вчителя / О.В. Онопріснко // Науково-метод. зб. Слов'янського державного педагогічного університету. – Слов'янськ: Видавничий центр СДПУ, 2008. – Вип. 39. – С. 120-126.
 70. Онопріснко О.В. Формування базових професійних компетентностей майбутнього вчителя фізичної культури у процесі вивчення фахових дисциплін: дис. на здоб. наук. ст. канд. пед. наук: 13.00.04 / Олександр Васильович Онопріснко. – Черкаси, 2009. – 298 с.
 71. Осадченко Г.І. Технологія ситуаційного навчання у підготовці майбутніх учителів початкової школи: автореф. дис. на здоб. наук. ст. докт. пед. наук: спец. 13.00.09 «Теорія навчання» / Г.І. Осадченко. – 2013. – 39 с.
 72. Педагогический энциклопедический словарь / Под ред. Б.М. Бим-Баца. – М., 2003. – 175 с.
 73. Педагогічна майстерність: [підручник] / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Крижанов та ін.; за ред. І.А. Зязюна. – [2-ге вид., допов. і переробл.]. – К.: Вища школа, 2004. – 422 с.
 74. Петровская Л.А. Компетентность в общении. Социально-психологический тренинг / Л.А. Петровская. – М.: Изд-во МГУ, 1989. – 216 с.
 75. Петровиченко Г.Г. Ситуативные задачи в педагогике: [учебно-пособие] / Г.Г. Петровиченко. – Минск, 1990. – 224 с.
 76. Петрушин С.В. Психологический тренинг в многолюдной группе (методика развития компетентности в общении в группах от 40 до 100 человек) / С.В. Петрушин. – М.: Академический проект: Екатеринбург: Деловая книга, 2000. – 256 с.
 77. Писаренко В. Педагогическая этика / В. Писаренко, И. Писаренко. – Минск, 1986. – 256 с.
 78. Про вищу освіту: Закон України від 17.01.2002р. №2984-III // Голос України. – 2002. – №43 (2794) (5 бер.). – С. 10-15. (Законодавчі документи. Закон)
 79. Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти: Постанова КМУ №462 від 20.04.11 (Нормативні документи МОН України. Постанова).
 80. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011. №1341. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon2.rada.gov.ua> (Нормативні документи МОН України. Постанова).
 81. Прозорова Е.В. Педагогические условия развития коммуникативной компетентности будущего учителя в процессе высшего профессионального образования (на материале изучения педагогических дисциплин): дис. на соиск. уч. ст. канд. пед. наук: спец. 13.00.01 / Елена Викторовна Прозорова. – Хабаровск, 1998. – 215 с.
 82. Прокопьев И.И. Педагогика. Основы общей педагогики. Дидактика [учебное пособие] / И.И. Прокопьев, Н.В. Михалкович. – Мн.: Тетра Системе, 2002. – 544 с.
 83. Психологічна енциклопедія / [авт.-упоряд. Степанов О.М.] – К.: Академвидав, 2006. – 424 с.
 84. Путиловская Г.С. Возрастные особенности решения коммуникативных задач учащимися в педагогическом общении: автореф. дис. на соиск. уч. ст. канд. пед. наук: спец. 19.00.07 «Педагогическая психология» / Г.С. Путиловская. – М., 1983. – 16 с.

85. Пухальська Г.А. Проблема комунікативної компетентності в майбутніх пілотів цивільної авіації / Г.А. Пухальська // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: зб. наук. праць. – К.: Видавничий центр КНУ, 2008, Вип. 36. – С. 176-180.
86. Равен Дж. Компетентність в сучасному суспільстві: виявлення, розвиток і реалізація / Джон Равен; [пер.с англ.]. – М.: Когіто-Центр, 2002. – 396 с.
87. Рурік Г.Л. Комунікативна компетентність як складова професійної майстерності учителя та засіб побудови гуманних взаємин між учасниками навчально-виховного процесу / Г.Л. Рурік // Формування професійної компетентності майбутнього вчителя в умовах вищого навчального закладу [науковий посібник]. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. – С. 344-380.
88. Савостьянов А.И. Проблемы профессионально-психологической компетентности и профессионально-личностного роста / А.И. Савостьянов // Наука и практика воспитания и дополнительного образования. 2007. №2. С. 44-61.
89. Савостьянов А.И. Речевая компетентность в коммуникативной культуре педагога: практико-ориентированная монография / А.И. Савостьянов, В.Н. Янушевский. – Ульяновск: УИПКПРО, 2007. – 80 с.
90. Саган Г.М. Слово животворяє (слухові засади педагогічної риторики): [навч. посібн. з пед. риторики для вищ. і серед. навч. закл. України] / Г.М. Саган. – К.: Пошук, 2000. – 268 с.
91. Сальникова О.А. Совершенствование коммуникативной компетенции учителя: конспекты лекций; тренинги / О.А. Сальникова. – М.: ФЛИНТА; ИОУ ВПО «МПСИ», 2011. – 88 с.
92. Симоненко Т.В. Теорія і практика формування професійної мовно-комунікативної компетентності студентів філологічних факультетів: монографія / Т.В. Симоненко. – Черкаси: Брама, 2006. – 370 с.
93. Синиця І.О. Педагогічний такт і майстерність учителя / І.О. Синиця. – К.: Рад. школа, 1981. – 319 с.
94. Снягина Н.Ю. Социально-перцептивные характеристики личности педагога: материалы научной сессии, посвящ. 75-летию ак. А.А. Бодалева [«Развитие социально-перцептивной компетентности личности»] // Под общ. ред. вице-президента академии МАН, заслуж. деятеля науки РФ, д. псих. наук, проф. ДЕРКАЧА А.А.]. – М.: Луч, 1998. – 248 с.
95. Скворцова С.А. Професійно-комунікативна компетентність учителя початкових класів / С.А. Скворцова, Ю.С. Вітричкова : монографія; Одеса, 2013. – 290 с.
96. Усанова О.Г. Коммуникативная компетентность в культуре педагогического общения: [монография]. / О.Г. Усанова. – Челябинск, 2004. – 159 с.
97. Федоренко Т.Г. Моделирование педагогических ситуаций и процессе развития коммуникативной компетентности будущего учителя начальных классов: дисс..., канд. пед. наук: 13.00.01 / Татьяна Григорьевна Федоренко. – М., 2005. – 206 с.
98. Фридман Л.М. Логико-психологический анализ школьных учебных задач / Л.М. Фридман. – М.: Педагогика, 1997. – 207 с.
99. Фролов Ю.В. Компетентностная модель как основа оценки качества подготовки специалистов / Ю.В. Фролов, Д.О. Матюхин // Высшее образование сегодня. – 2004, №8. – С. 34-41.
100. Фурман А.В. Методологічний аналіз систем розвивального навчання / А.В. Фурман // Педагогіка і психологія. – 1995. – № 1. – С. 7-22.
101. Хайновская Г.А. Диагностика коммуникативной компетентности будущих учителей: материалы научно-практ. конф. [«VI Знаменские чтения»], 14 марта 2007 года / Г.А. Хайновская. – СурГУ, 2007. – С. 43-49.

102. Хуторской А.В. Ключевые компетенции и образовательные стандарты. Интернет-журнал «Эйдос». 23 апреля 2002. Режим доступа: <http://www.eidos.ru/journal/2002/0423.htm>. – В наддзг: Центр дистанционного образования «Эйдос», e-mail: list@eidos.ru.
103. Черевко В.П. Формування комунікативної компетентності менеджера у процесі професійної підготовки: автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. псих. наук: спец. 10.00.07 «Педагогічна та вікова психологія» / В.П. Черевко. – К., 2001. – 20 с.
104. Чернокозова В. Этика учителя. Педагогическая этика / В. Чернокозова, И. Чернокозов. – К.: Раднєська школа, 1975. – 174 с.
105. Чошанов М.А. Гибкая психология проблемно-модульного обучения / М.А. Чошанов. – М.: Народное образование, 1997. – 152 с.
106. Янушевский В.Н. Речевая компетентность в коммуникативной культуре педагога: [практико-ориентированная монография] / В.Н. Янушевский. – Ульяновск: УИПКПРО, 2007. – 80 с.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Спілкування як комунікативна діяльність
2. І5 актів спілкування
3. Етапи розвитку компетентнісного підходу
4. Комунікативна компетенція та комунікативна компетентність: співвідношення понять
5. Класифікації професійно-комунікативної компетентності
6. Структура комунікативної компетенції
7. Структура комунікативної компетентності
8. Лінгвістичний компонент комунікативної компетентності
9. Когнітивний компонент комунікативної компетентності
10. Прагматичний компонент комунікативної компетентності
11. Предметний компонент комунікативної компетентності
12. Емоційно-оцінний компонент комунікативної компетентності
13. Структура професійної компетентності організатора дошкільної освіти
14. Технічний, або поведінковий компонент комунікативної компетентності освіти
15. Комунікативний компонент професійної компетентності організатора дошкільної освіти
16. Комунікативна компетенція організатора дошкільної освіти
17. Структура професійно-комунікативної компетентності організатора дошкільної освіти
18. Реалізація діяльнісного підходу до формування професійно-комунікативної компетентності організатора дошкільної освіти
19. Реалізація задачного підходу до формування професійно-комунікативної компетентності організатора дошкільної освіти
20. Реалізація особистісно зорієнтованого підходу до формування професійно-комунікативної компетентності організатора дошкільної освіти
21. Сутність та зміст комунікації в мережі Інтернет
22. Комп'ютерна комунікація як уміння сприймати й передавати інформацію за допомогою мережі Інтернет
23. Заходи психологічного впливу на співрозмовника в ході комунікації
24. Комунікативна задача та процес її розв'язування
25. Комунікативна ситуаційна задача та процес її розв'язування
26. Технологія конструювання комунікативних ситуаційних задач
27. Технологія розв'язування комунікативних ситуаційних задач